

Výzbroj vítězů

Texty na tento týden: Ef 6,12–18

Základní verš

„Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.“ (Ef 6,13)

Hlavní myšlenka

Každý z nás je účastníkem velkého sporu. Proto je potřebné, aby každý věřící byl patřičně vyzbrojen.

Satan chce získat na svou stranu ty, kteří svůj život odevzdali Kristu. Před obrácením totiž všichni patřili do satanova „království“, byl jejich vládcem. Přestože se díky obrácení vymanili ze satanova panství, neznamená to, že úplně přišel o svou moc. Dábel udělá vše pro to, aby podkopal a zničil víru Kristových následovníků a získal je opět na svou stranu. Používá pro to mnoho různých lživých triků, které Písmo popisuje jako „dáblové svody“ (Ef 6,11). Kdo je ale rozhodnutý zůstat věrný Pánu, toho od Krista nic neodtrhne – ani satanovy triky a podvody. (Je ovšem pravda, že nám dábel může „zničit“ či poškodit náš život.)

V této lekci se budeme zabývat výzbrojí v boji se satanem. Naše jediná ochrana spočívá v tom, že si oblečeme celou Boží zbroj. Potřebujeme však pochopit podstatu této výzbroje. S ní totiž máme zajištěno vítězství, bez ní se však velmi lehce můžeme stát kořistí nepřítele.

Každý potřebuje výzbroj

¹²Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento věk tmy, proti nadzemským duchům zla. ¹³Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. (Ef 6,12.13)

Osobní studium

Apoštol Pavel popisuje křesťanský život jako zápas (Ef 6,12). V textu je napsáno: „Nevedeme svůj boj proti...“ Je zajímavé, že používá množné číslo. Doslova je text možné přeložit: „Nezápasíme proti tělu a krvi.“ Nikdo není z tohoto zápasu vyňat, týká se každého. Ve verši 13 apoštol vyzývá své čtenáře, aby si oblékli Boží výzbroj. Bůh ji pro nás připravil, dává nám ji k dispozici. A my ji máme použít. Pavel začíná tento verš slovem „proto“. Naznačuje tím, že vzhledem k podstatě konfliktu je Boží zbroj nutná. Dále popisuje způsob, jak by se měl křesťan vyzbrojit. Používá k tomu obraz římského vojáka, který se připravuje k boji.

Přečti si pokračující text v Ef 6,14–17. Jak na tebe působí skutečnost, že probíhá zápas, jehož se účastní každý křesťan? Co to pro tebe znamená osobně?

Slovo, které je ve verši 12 přeloženo jako „boj“, původně znamenalo zápas muže proti muži. Později se používaly i jiné typy boje. V tomto případě se zřejmě nemyslí na „jiné typy“ boje s démony, ale text odkazuje na individuální zápas každého věřícího.

Podobenství o deseti družičkách z Mt 25,1–13, i když jeho kontext je jiný než ten, o němž nyní uvažujeme, také hovoří o osobním zapojení každého jednotlivce. Ellen Whiteová aplikuje Pavlovu charakteristiku skupiny lidí – kteří žijí v době konce, zdají se být zbožní, ale chybí jim Boží moc – na duchovní stav pěti pošetilých družiček (2Tm 3,1–5). „Tato skupina bude v době nebezpečí volat: Je pokoj a bezpečí. Ukolébávají se pocitem jistoty, aniž tuší, jaké nebezpečí jim hrozí. Až budou probuzeni ze svého bezstarostného spánku, poznají, co jim schází. Budou prosit jiné, aby jim vypomohli v tísní. V duchovní oblasti však nikdo nemůže nahradit nedostatky někoho jiného.“ (PM 210; COL 411.412)

Aplikace

Které věci můžeš v životě udělat jen ty sám – tedy ty, které za tebe nikdo jiný neudělá? (Například tak, jako se za tebe nikdo nemůže najíst.) Co pro tebe osobně znamená, že každý věřící je účastníkem probíhající duchovního konfliktu?

Opasek pravdy a pancíř spravedlnosti

Stůjte tedy „opásáni kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti...“ (Ef 6,14)

Osobní studium

Příklady, které apoštol Pavel používá, pocházejí ze Starého zákona (např. Iz 11,5; 59,17). Pravda a spravedlnost jsou u proroka Izajáše charakterovými vlastnostmi Mesiáše („prutek z pařezu Jišajova“) i Hospodina. Pravda a spravedlnost jsou v Bibli neoddělitelně spojené (Ž 15,2; 96,13; Pš 12,17; Iz 48,1; 2K 6,7).

V Ef 6,14 apoštol velmi pravděpodobně zmiňuje široký pás z pevné kůže, který chránil boky a břicho, ale zároveň umožňoval relativně volný pohyb a připravenost k akci. V tomto smyslu byl opasek částou součástí základního vybavení vojáka. Pavel k opasku připodobňuje pravdu. Pravdu apoštol popisoval ve svém listu jako evangelium o spasení (Ef 1,13) a předpokládal, že jeho čtenáři poznají, že je samotnou podstatou Krista (Ef 4,21).

K opasku pravdy patřil i pancíř spravedlnosti. V této souvislosti má apoštol Pavel na mysli morální otázku. Žít podle práva a spravedlnosti – tedy jinými slovy žít „v pravdě“ – je pro křesťana v boji s mocnostmi zla stejně důležité jako pancíř pro vojáka na bojišti. Pokud neděláme to, co je správné, a otáčíme se zády k tomu, o čem víme, že je pravda, lehko se můžeme stát kořistí satanových útoků – ve své výzbroji totiž necháváme otevřený nechráněný prostor.

„Spravedlnost“ tedy znamená, že budeme žít správně – podle pravdy, kterou známe, podle toho, co nám radí Kristus. Je tu však ještě další aspekt spravedlnosti. Kristova spravedlnost, která nás přikrývá. Je to naše jediná naděje na spasení. Když se držíme pravdy, že naše spasení nám dává Kristus, jsme chráněni před jedním ze satanových nejúčinnějších duchovních útoků – znechucením z vlastních chyb a nedostatků. Nesmíme nikdy zapomenout, že nás zachraňuje Kristova spravedlnost, ne naše marná snaha o bezhříšnost.

Aplikace

Byl jsi někdy v pokušení, že bys opustil svou cestu za Ježíšem, protože jsi byl znechucen svým životem, charakterem a chováním? Pokud ano, v které situaci to bylo? Proč je důležité správné pochopení pravdy o Kristově spravedlnosti při obraně proti satanovým útokům?

Připravenost a štít víry

¹⁵Obuti k pohotové službě evangelium pokoje ¹⁶a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. (Ef 6,15.16)

Osobní studium

Výzbroj římského vojáka musela být uzpůsobena tak, aby mu při pohybu v nebezpečném terénu neztěžovala chůzi. Proto i obuv tomu byla přizpůsobena – byly to pevné sněrovací sandály zhotovené z kůže, které byly okované malými železnými klínky. Pavel připodobňuje obuv k připravenosti (pohotovosti, ochotě) hlásat evangelium (Ef 6,15). Tomuto tématu se apoštol věnuje i na jiných místech (např. Ř 10,14–16).

Verš v Ef 6,15 může být přeložen vícero způsoby: „obuti k pohotové službě evangelium pokoje“ (ČEP) nebo „nohy obuté v připravenosti k službě evangelia pokoje“ (ČSP) či „za obuv na nohy odhodlanost, jakou dává evangelium pokoje“ (PET). Řecké slovo, které je zde použito, předně znamená pohotovost nebo připravenost, může se však přeložit i jako ochota či odhodlanost. Pokoj, který přináší evangelium, může dát jen Ježíš Kristus. Prožívat ho můžeme jen jako důsledek smíření s Bohem prostřednictvím Kristovy krve. Toto smíření je pro křesťana pevnou oporou v duchovním boji, který podstupujeme.

Další částí výzbroje, kterou Pavel používá, je štít. Přirovnává ho k víře (Ef 6,16). Když apoštol představuje tuto část výzbroje, hned v úvodu používá výraz, který můžeme přeložit jako „a vždycky“ (ČEP) nebo „k tomu všemu“ (ČSP). Štít, který se obvykle používal v římské armádě, měl velké rozměry (až 120 × 75 cm). Byly to vlastně spleené dvě vrstvy dřeva, které měly zadržet hrot šípu. Navíc byl štít ještě potažen kůží, aby uhasil hořící šípy. Štít tedy byl nejdůležitější obrannou zbraní.

Tento obraz poskytuje jasnou souvislost. Mezi „ohnivé střely“ satana patří třeba žádostivost, lakomství, pýcha či pochybnost. „Avšak víra v Boha, kterou držíme před sebou jako štít, zachytí tyto útoky a uhasí jejich plamen, takže zneškodněné padnou na zem“ (6BC 1045). Jde hlavně o víru, jež se projevuje v našem konání, víru, která je víc než přesvědčení. Je to víra, která se zakládá na aktivní obraně před útoky nepřítele. Je realitou, že se sami zachránit nemůžeme. Sami nemůžeme proti satanovi bojovat. Náš boj spočívá v tom, že každý den upřednostníme Boha a jeho cesty před vším, čím se nás satan snaží zastavit.

Aplikace

V čem podle tebe spočívá připravenost nést evangelium pokoje? Jakým způsobem je pokoj přítomný v evangeliu, které máš připravené pro druhé lidi? V čem tě ochota nést evangelium může chránit?

Přilba a meč

Přijměte také „přilbu spasení“ a „meč Ducha, jímž je slovo Boží“ (Ef 6,17)

Osobní studium

Přilba spasení v Ef 6,17 je pravděpodobně obraz převzatý z Iz 59,17. Apoštol Pavel však použil jinou aplikaci. V Iz 59 je to Bůh, kdo si vzal přilbu spasení; v Ef 6 naopak Pavel vyzývá křesťany, aby přijali přilbu. Je zajímavé, že v předchozích verších je výzbroj jakoby položena před vojáka a on si ji může vzít, přilba je mu však podávána. Pavel tím chtěl možná zdůraznit, že spasení je dar, který si ničím nemůžeme zasloužit, můžeme jej pouze přijmout.

V 1Te 5,8 apoštol mluví o přilbě jako o naději na spásu. V Ef 6,17 je přilba ztotožněna se spasením. Spasení je v Novém zákoně představeno jako zkušenost, která vrcholí ve věčnosti, až budeme vysvobozeni od zla. Vítěznou přilbu, kterou má Bůh (Iz 59,17), dostává věřící člověk na ochranu. Prioritním cílem satanových útoků je okrást člověka o věčné společenství s milujícím Bohem. Jistota spasení, kterou dostáváme bez ohledu na naše skutky, se stává naší silnou zbraní. Jen tak totiž můžeme ve velkém sporu obstát a přežít. Proto může věřící člověk v jakémkoliv duchovním zápasu s žalmistou vyznat: „Hospodine, Panovníku, moje mocná spásu, hlavu kryješ mi v den bitvy“ (Ž 140,8).

Pavel dále mluví o „meči Ducha“, kterým je Boží slovo. (Porovnej tento text s Žd 4,12.) Pokušení Ježíše, která jsou zaznamenána v Mt 4,1–10, jsou důležitou ilustrací toho, jak se může Boží slovo stát účinnou zbraní. Tento text by měl křesťany inspirovat k tomu, aby se „zásobili“ pravdami, které jsou zjeveny v Božím slovu.

Aplikace

Existují lidé, pro které je Bible útočnou zbraní, kterou zastrašují a vyhrožují jí ostatním. V jakém smyslu je Boží slovo obranou? (Nezapomeň, že apoštol Pavel píše o meči Ducha jako o obranném prostředku před útoky satana.) Jak využíváš na svoji obranu Boží slovo ty?

Bděte na modlitbách

V každý čas se v Duchu svatém modlete a proste, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte za všechny bratry... (Ef 6,18)

Osobní studium

Text v Ef 6,18 začíná slovy „V každý čas se v Duchu svatém modlete...“ a naznačuje, že modlitba navazuje na obsah předchozích veršů. Přijetí nebeské výzbroje znamená plné spolehnutí se na Boha. „Modlitba není další duchovní zbraň. Je to spíše způsob, jak máme celou výzbroj používat v boji. Pavel tím dotvrzuje, že jde o trvalý stav myslí, nepřetržité společenství s Bohem.“ (6BC 1046)

Bible na mnoha místech vyzývá věřící, aby byli na svých modlitbách vytrvalí (L 18,1; Ř 12,12; Fp 4,6; Ko 4,2; 1Te 5,17). V souvislosti s duchovním bojem se zlými silami apoštol Pavel zdůrazňuje, že každá tato situace má být provázena modlitbami. Takový „modlitební postoj“ není pro křesťana maličkostí. Často je naší první reakcí na těžkosti to, že se svěříme svým přátelům a známým. To je důležité a má to své místo, modlitba by však vždy měla být na prvním místě. Modlit bychom se měli „v každém čase“.

Apoštol nás v Ef 6,18 vyzývá nejen k modlitbám, ale také k bdělosti. V Getsemane Ježíš opakovaně prosil Petra a učedníky (které pak našel spící), aby bděli a modlili se (Mk 14,38). Už i předtím je upozornil na to, aby bděli (Mk 13,33–37). Z pohledu evangelisty Lukáše bdělost úzce souvisí s modlitbou, která dává křesťanovi duchovní sílu. V Ef 6,18 je položen důraz na modlitbu za druhé. Není pochyb, že když se modlíme za ostatní lidi, budeme i my sami duchovně posíleni.

Aplikace

Proč je pro náš duchovní život tak důležitá osobní modlitba? Co je předností osobní modlitby? Proč je důležitější osobní modlitba než to, že se za nás modlí spoluvěřící, přátelé či rodiče? Proč je ale zároveň důležité, abychom měli lidi, kteří se za nás budou modlit?

Podněty k zamyšlení

V knize Poslové naděje a lásky si přečti kapitulu Výzva k duchovnímu růstu (PNL 178–185; AA 309–322).

„V každém člověku zápasí o vítězství dvě síly. Pod vedení satana se řadí pochybnost, aby nás oddělila od zdroje naší síly. Pod vedení Ježíše Krista, našeho průvodce, se řadí víra. Tento konflikt každý okamžik probíhá před zraky celého vesmíru. Jde o boj mezi dobrem a zlem. Otázkou je: Kdo z nich získá vládu? O odpovědi musí rozhodnout každý z nás osobně. Každý člověk je totiž účastníkem tohoto zápasu na některé z těchto dvou stran. Není možné zůstat neutrální... Jsme vyzýváni, abychom se na tento konflikt připravili. A tak, bratři, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké moci. Oblečte plnou Boží zbroj, abyste mohli odolat ďáblovým svodům. Tato výzva se ještě jednou opakuje, „Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát.“ (Ellen Whiteová, Sons and Daughters of God, 328)

„Musíte si obléct každou část výzbroje a pevně stát. Pán vás poctil tím, že můžete být v jeho vojsku. Proto za něj odvážně bojujte. V každé akci se držte pravdy. Čestnost a přímost jsou pro blaho člověka rozhodující. Když usilujete o vítězství nad vlastními zlovyky a hříšnými sklony, Bůh vám skrze svého Ducha pomůže. V každé situaci buďte rozvážní. Nedáte tak možnost nepříteli mluvit špatně o pravdě. Jako pancíř si oblečte Boží spravedlnost. Nosit ji je výsadou všech. Ona bude chránit váš duchovní život.“ (Ellen Whiteová v 6BC 1119)

Otázky k rozhovoru

- 1. V této lekci byl zdůrazněn osobní rozměr duchovního zápasu, kterého se účastní každý z nás. Jak nám může společenství (církve, sbor), do něhož jako následovníci Krista patříme, pomoci v našich osobních zápasech? Jaké praktické kroky může toto společenství udělat, a tak pomoci těm, kteří nějakým způsobem duchovně strádají?*
- 2. Jak uvedený obraz z vojenské oblasti představuje a zpřítomňuje realitu velkého sporu? Proč je důležité si připomínat, že žijeme v neustálém zápasu dobra a zla? Umíte si představit vojáka, který na bojišti zapomene, že je bitva?*